Európai Parlament
2019-2024

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

P9_TA(2022)0219

Az Ukrajnában zajló orosz háború társadalmi és gazdasági következményei az Unióra – az Unió reagálási képességének megerősítése

Az Európai Parlament 2022. május 19-i állásfoglalása az Ukrajnában zajló orosz háború Unióra gyakorolt társadalmi és gazdasági következményeiről – az Unió reagálási képességének megerősítéséről (2022/2653(RSP))

Az Európai Parlament,

– tekintettel az Európai Tanács 2022. március 24–25-i ülésének következtetéseiről, többek között az Ukrajna elleni háború legújabb fejleményeiről és az Oroszországgal szembeni uniós szankciókról és azok végrehajtásáról szóló, 2022. április 7-i állásfoglalására[1],

– tekintettel az Európai Tanács 2022. március 25-i következtetéseire,

– tekintettel a „REPowerEU: Közös európai fellépés a megfizethetőbb, biztonságosabb és fenntarthatóbb energiáért” című, 2022. március 8-i bizottsági közleményre (COM(2022)0108),

– tekintettel az Európa helyreállítási szükségleteinek azonosításáról szóló, 2020. május 27-i bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SWD(2020)0098),

– tekintettel a Nemzetközi Valutaalap (IMF) 2022. április 22-i, „Európa: A háború visszaveti az európai fellendülést” című regionális gazdasági előretekintő jelentésére,

– tekintettel az ukrajnai orosz invázió fényében az EU-n belüli és kívüli élelmezésbiztonság biztosítását szolgáló sürgős uniós cselekvési terv szükségességéről szóló, 2022. március 24-i állásfoglalására[2],

– tekintettel az Ukrajna elleni háború nőkre gyakorolt hatásáról szóló, 2022. május 5-i állásfoglalására[3],

– tekintettel az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és a Bizottság között a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról, valamint az új saját forrásokról és az új

---

1 Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0121.
2 Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0099.
3 Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0206.

saját források bevezetésére irányuló ütemtervről szóló, 2020. december 16-i intézményközi megállapodásra[1],

– tekintettel „A makrogazdasági jogalkotási keret felülvizsgálatáról az európai reálgazdaságra gyakorolt hatás fokozása, valamint a döntéshozatal és a demokratikus ellenőrzés átláthatóbbá tétele érdekében” című, 2021. július 8-i állásfoglalására[2],

– tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) és (4) bekezdésére,

A. mivel Oroszország 2022. február 24. óta illegális, kiprovokálatlan és indokolatlan agressziós háborút folytat Ukrajna ellen;

B. mivel Ukrajna orosz megszállása miatt milliókat érintő jelentős humanitárius válság alakult ki, amely elkerülhetetlenül bizonytalan időtartamú és nagyságrendű súlyos gazdasági megrázkódtatást fog okozni az EU-ban;

C. mivel az ukrajnai háború legfontosabb következménye az áldozatok, valamint az ostrom alatt álló településeken élő és a lakóhelyüket elhagyni kényszerülő emberek nagy számával összefüggő humanitárius válság; mivel az ENSZ menekültügyi főbiztosának adatai szerint 2022. május 5-ig több mint 5,7 millió ember menekült el Ukrajnából, és több mint 85%-uk jelenleg uniós országban tartózkodik; mivel a humanitárius válsággal kapcsolatos terheket nagymértékben az Ukrajnával határos tagállamok viselik;

D. mivel a bombázások, az olaj- és gázszivárgások és a vegyipari üzemekben és atomerőművekben történt incidensek következtében a konfliktus által okozott környezeti hatások Ukrajna és az EU lakossága számára egyaránt komoly aggodalomra adnak okot; mivel az EU-nak hozzá kell járulnia a háború által okozott környezeti károk elleni védelemhez és azok helyreállításához, valamint a környezeti bűncselekmények szankcionálásához, mivel azok elkerülhetetlenül hosszú távú következményekkel fognak járni;

E. mivel Oroszország egyoldalúan úgy döntött, hogy megszakítja Bulgária és Lengyelország gázellátását; mivel egyre több uniós tagállam fejezte ki támogatását az Oroszországgal szembeni teljes energiaembargó végrehajtása iránt annak érdekében, hogy Oroszország ne tudja zsarolni őket;

F. mivel a szankciók súlyos hatást gyakorolnak az orosz gazdaságra (az IMF szerint 2022-ben GDP-je 8,5%-kal csökken és 21,3%-os lesz az infláció); mivel a fosszilis tüzelőanyagok európai országok által Oroszországból történő vásárlása – azáltal, hogy naponta 800 millió EUR-t fizetnek Oroszországnak a szállításért – még mindig olyan eszközöket biztosít a rezsim számára, amelyek hozzájárulnak a háború finanszírozásához; mivel a Bizottság nagyratörő tervet terjesztett elő az orosz olaj behozatalának hat hónapon belüli és a finomított termékek behozatalának az év végéig történő betiltására;

G. mivel a gazdasági környezet a szükséges szankciók következményeivel együtt súlyos hatással lesz a szociális és gazdasági helyzetre, többek között az EU munkaerőpiacaira és az életkörülményekre; mivel a háború miatti válság negatívan hathat a növekedésre és a foglalkoztatásra, többek között a pénzügyi piacokra gyakorolt hatások, az

---

1 HL L 433. I, 2020.12.22., 28. o.
2 HL C 99., 2022.3.1., 191. o.

energiahiány és az energiaárak további növekedése, az ellátási láncok tartós szűk keresztmetszetei és a bizalom elvesztése révén;

H. mivel az EU-ban a fogyasztói árak inflációja sok országban az 1970-es évek óta nem tapasztalt szintet ért el, 2022 áprilisában 7,5%-os volt, ami a közös valuta bevezetése óta a legmagasabb szint, főként a fosszilis energia árának ugrásszerű emelkedése miatt; mivel ez a mezőgazdasági árak emelkedéséhez vezetett; mivel az EKB euróövezetre vonatkozó legutóbbi előrejelzése szerint az inflációs ráta (a harmonizált fogyasztói árindex alapján) várhatóan csökkeni fog a 2022. évi átlagosan 5,1%-ról 2023-ban 2,1%-ra, 2024-ben pedig 1,9%-ra;

I. mivel az infláció növekedése és különösen az élelmiszer- és energiaárak gyors emelkedése az EU-ban hatással van a legkiszolgáltatottabb népességcsoportokra, tovább növeli az egyenlőtlenséget, és súlyosbítja a szegénységet és az energiaszegénységet; mivel a bérek az előrejelzések szerint nem fognak olyan gyorsan növekedni, mint az infláció, és ezért a munkavállalók veszítenek vásárlóerejükből és életkörülményeik romlását tapasztalhatják az elkövetkező hónapokban; mivel ez nagy nyomás alá helyezi majd a szociálpolitikai kapacitásokat és az olyan automatikus stabilizációs eszközöket is, mint a nemzeti munkanélküliségi rendszerek; mivel a Bizottság által elfogadott, szükséghelyzeti munkanélküliségi kockázatokat mérséklő ideiglenes támogatást nyújtó eszköz (SURE) elnevezésű európai eszköz sikeres volt;

J. mivel a Nemzetközi Valutaalap (IMF) 2022. áprilisi világgazdasági kitekintője szerint a globális növekedés a becslések szerint a 2021. évi 6,1%-ról 2022-ben és 2023-ban 3,6%-ra lassul, ami 2022-ben és 2023-ban 0,8, illetve 0,2 százalékponttal alacsonyabb a januárban előre jelzettnél; mivel az előrejelzések szerint az euróövezetben a növekedés üteme a 2021. évi becsült 5,3%-ról 2022-ben 2,8%-ra, 2023-ban pedig 2,3%-ra csökken;

K. mivel a Bizottság 2022. évi együttes foglalkoztatási jelentésre irányuló javaslata szerint a munkahelymegtartási programok világjárvány alatti széles körű alkalmazása hozzájárult ahhoz, hogy 2021-ben viszonylag korlátozott mértékben nőtt a munkanélküliség, a 2020. évi 6%-os növekedés helyett 2021-ben mindössze 0,4%-kal[1];

L. mivel a kis- és középvállalkozások (kkv-k) nehezebben jutnak finanszírozáshoz, mint a nagyvállalatok; mivel az adminisztratív eljárások különösen megnehezítik a kkv-k számára a közpénzekhez való hozzáférést; mivel ezért a kkv-k pénzügyi támogatáshoz való hozzáférésére vonatkozó minden feltételnek figyelembe kell vennie az eljárások szükséges egyszerűsítését;

M. mivel Európának olyan új kihívásokkal kell szembenéznie, mint például a generációk közötti növekvő egyenlőtlenségek, a korlátozottabb társadalmi, egészségügyi, gazdasági és környezeti lehetőségek és erőforrások, a területi különbségek és az alapvető szociális és egészségügyi szolgáltatásokhoz, munkahelyekhez és az üzleti lehetőségekhez, valamint a szociális infrastruktúrához való egyenlőtlen hozzáférés; mivel 2020-ban az EU-ban 96,5 millió embert fenyegetett a szegénység vagy a társadalmi kirekesztés veszélye, ami az EU népességének 21,9%-át teszi ki; mivel az elmúlt évtizedben csökkent a szegénység és a társadalmi kirekesztés; mivel további csökkenésre van

---

[1] A Bizottság 2022. évi együttes foglalkoztatási jelentésre irányuló, 2021. november 24-i javaslata (COM(2021)0743).

szükség; mivel az egyenlőtlenségek csökkentése az EU és a tagállamok közös felelőssége; mivel foglalkoznunk kell a hosszú távú gazdasági és társadalmi egyenlőtlenségek kiváltó okaival;

N. mivel egy 2019-es uniós szintű felmérésben mintegy 34 millió európai számolt be arról, hogy 2018-ban nem tudta otthonát megfelelően melegen tartani, és az Unió lakosságának 6,9%-a nyilatkozott úgy, hogy nem engedheti meg magának, hogy elégséges mértékben fűtse otthonát;

O. mivel válság idején a szilárd szociális védelmi rendszerek elengedhetetlenek a szociális rezilienciához; mivel Európában a fő társadalmi következmény a megélhetési költségek növekedése, valamint az áruk és szolgáltatások megfizethetőségének hiánya, ami veszélyezteti az emberi jogokat, például az élelemhez, a lakhatáshoz, a ruházkodáshoz és az oktatáshoz való hozzáférést, a kedvező munkafeltételeket és a munkanélküliség elleni védelmet, valamint az orvosi ellátáshoz való hozzáférést;

P. mivel a szociális jogok európai pillérére vonatkozó cselekvési terv célul tűzte ki az EU számára, hogy legalább 15 millióval csökkentse a szegénység vagy a társadalmi kirekesztés kockázatának kitett személyek számát, és számos javaslatot tartalmaz e cél 2030-ig történő elérése érdekében; mivel a jelenlegi helyzetben a cél elérése egyre nagyobb kihívást jelent, tekintettel a szegénység és a munkanélküliség várható növekedésére az elkövetkező hónapokban; mivel a szociális védelmi rendszerek számára nagy kihívást jelent, hogy enyhítsék a válság társadalmi hatásait, támogatást nyújtsanak a menekültek számára, valamint mindenki számára biztosítsák a méltó életkörülményeket és a minőségi alapvető szolgáltatásokhoz, például az egészségügyhöz, az oktatáshoz és a lakhatáshoz való hozzáférést;

Q. mivel a Nemzetközi Energiaügynökség becslése szerint a többletnyereség 2022-ben 200 milliárd EUR-t tesz ki[1]; mivel azt is megállapította, hogy a váratlan nyereségre vonatkozó ideiglenes költségvetési intézkedéseket lehet bevezetni az állami bevételekre, ami részben ellensúlyozhatja a magasabb energiaszámlákat; mivel a Bizottság 2022 márciusában iránymutatást javasolt a váratlan nyereségre vonatkozó ideiglenes adóintézkedések bevezetéséről[2];

R. mivel az ukrajnai orosz háború megmutatta az EU eltökéltségét, egységét és erejét a demokratikus értékek védelmében; mivel azt is megmutatta, hogy az EU-ban gazdasági, társadalmi és intézményi reformokra van szükség ahhoz, hogy kezelni lehessen Oroszország katonai agressziójának globális következményeit; mivel feltétlenül fenn kell tartani az Unió eddig tanúsított, imponáló egységét és szolidaritását az Ukrajna elleni orosz agresszió megszüntetése érdekében a rendelkezésre álló összes nem katonai eszköz felhasználása mellett, az EU-n belüli azonnali hatások kezelésére szolgáló kollektív eszközök mellett, valamint az Unió társadalmi, gazdasági és környezeti ellenálló képességének javítását célzó, folyamatban lévő jogalkotási menetrend fenntartása mellett, annak ellenére, hogy Putyin arra törekszik, hogy megosszon bennünket, és kisiklassa ezeket az erőfeszítéseket;

---

1 https://www.iea.org/reports/a-10-point-plan-to-reduce-the-european-unions-reliance-on-russian-natural-gas

2 A Bizottság 2022. március 8-i, „REPowerEU: Közös európai fellépés a megfizethetőbb, biztonságosabb és fenntarthatóbb energiáért” című közleménye (COM(2022)0108).

S. mivel válság idején is biztosítani kell a szociális piacgazdaság és az egységes piac működését, hogy teljes mértékben kiaknázzuk a benne rejlő lehetőségeket az európai fogyasztók javára, és hozzájáruljon az európai vállalkozások termelékenységének és versenyképességének fellendítéséhez és minőségi munkahelyek létrehozásához;

T. mivel a Bizottság konkrét intézkedéseket terjesztett elő a REPowerEU megvalósítása érdekében;

U. mivel az EU-nak valódi hatalommá kell válnia a világban, amely képes cselekedni és dönteni, különösen a védelem, az energia, a mezőgazdaság, az akvakultúra és az ipar tekintetében;

V. mivel a szexuális és reproduktív egészséghez és jogokhoz való hozzáférés is egyre nehezebbé válik az EU-ba érkező menekültek számára; emlékeztet arra, hogy az Unió elkötelezett azon, minden személyt és minden nőt és lányt megillető jog előmozdítása, védelme és érvényesítése mellett, hogy saját szexualitása, illetve szexuális és reprodukciós jogai felett teljes mértékben maga rendelkezzen, továbbá azzal kapcsolatban szabad és felelősségteljes döntéseket hozhasson, hátrányos megkülönböztetéstől, kényszertől és nemi alapú erőszaktól mentesen;

Általános megfontolások

1. szolidaritást vállal az ukrán néppel, és elismeri, hogy az EU közvetlen határain zajló háború súlyos társadalmi és gazdasági következményekkel jár Európára nézve; teljes mértékben tudatában van annak, hogy a demokrácia és a szabadság nem fejezhető ki pénzbeli egyenértékben vagy szociális komfortban; megismétli, hogy a lehető leghatározottabban elítéli az Oroszországi Föderáció Ukrajna elleni jogellenes, ki nem provokált és indokolatlan katonai agresszióját és inváziót, valamint Belarusz ebben való részvételét;

2. kiemeli, hogy az Ukrajna elleni orosz katonai agresszió és az EU Oroszországgal és Belarusszal szembeni indokolt szankciói hatással vannak az EU világjárványt követő gazdasági helyreállítására, és komoly fenyegetést jelentenek az EU helyreállítási és rezilienciaépítési stratégiájára, valamint az egységes piac integritására nézve;

3. hangsúlyozza, hogy az Ukrajna elleni jelenlegi háború tovább súlyosbította a már amúgy is komoly energiaár-válságot szerte Európában, ami közvetlen negatív hatást gyakorol valamennyi uniós polgár vásárlóerejére és a kkv-kra; emlékeztet arra, hogy a jelenlegi magas gáz- és villamosenergia-árak – bár különböző mértékben és időpontokban – a legtöbb tagállamot érintik, és hogy a jelenlegi áremelkedés gyors beavatkozást igényel annak érdekében, hogy összehangolt gazdaság- és szociálpolitikai válaszlépések révén azonosíthatók, elkerülhetők és megelőzhetők legyenek a társadalmi-gazdasági következmények;

4. hangsúlyozza az energetikai szuverenitás és az orosz energiaellátástól való függetlenség és nagyobb stratégiai autonómia és energiabiztonság biztosításának jelentőségét az EU energiainfrastruktúrájába – többek között az energiahálózatok összekapcsolásába és a határokon átnyúló infrastruktúrába, a megújulóenergia-termelésbe és az energiahatékonyságba – történő jelentős beruházások fejlesztése és biztosítása révén;

5. meggyőződése, hogy válság idején tovább kell erősíteni az Unió szolidaritási kapacitásait; felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy amennyiben a válság kedvezőtlen hatásait nem lehet megfelelően kezelni a meglévő programokkal, álljanak készen, és eltökélten, egységesen, gyorsan, valamint az e súlyos, új válság által leginkább érintettekkel szolidárisan reagáljanak, hogy segítsék a háztartásokat és a vállalkozásokat, különösen a kkv-kat; hangsúlyozza, hogy határozott, összehangolt és szolidaritáson alapuló európai válaszra van szükség a válság továbbgyűrűzésének mérsékléséhez a gazdasági és társadalmi hatások azonosítása, megelőzése és enyhítése révén, hogy az európai polgárok továbbra is támogassák az Oroszországgal szembeni fellépéseket és az ukránok védelme érdekében szükséges egyéb tevékenységeket; felhívja az uniós intézményeket, hogy az Európai Unióról szóló szerződés 49. cikkével összhangban és érdemei alapján adjanak uniós tagjelölti státuszt Ukrajnának;

6. hangsúlyozza, hogy teljes mértékben támogatja Ukrajnát és az ukrán népet; kiemeli annak fontosságát, hogy az Európai Tanács jóváhagyta az Oroszországgal szembeni öt szankciócsomagot, és felszólít azok gyors és hatékony végrehajtására; felhívja a tagállamokat, hogy sürgősen fogadják el a Bizottság által javasolt hatodik szankciócsomagot, beleértve az orosz olaj behozatalának tilalmát is; ismételten felszólít az orosz olaj-, szén-, nukleáris üzemanyag- és gázimport azonnali és teljes embargójára, valamint az Északi Áramlat 1 és 2 teljes leállítására; felszólít a szankciókkal kapcsolatos kárelhárítási intézkedések sürgős elfogadására annak érdekében, hogy ne a munkavállalók és a háztartások viseljék e politikai döntések terhét;

7. támogatja az Ukrajna megsegítésére irányuló globális erőfeszítéseket, különösen a G7-ek révén, és felszólít Ukrajna adósságának enyhítésére; kéri, hogy a Bizottság és a tagállamok irányítsák az Ukrajnát segítő szolidaritási vagyonkezelői alappal és az Ukrajna háború utáni újjáépítésére irányuló stratégiával kapcsolatos munkát; emlékeztet régóta hangoztatott álláspontjára, miszerint a Parlamentet teljes mértékben be kell vonni az uniós vagyonkezelői alapok létrehozásába és felügyeletébe, valamint a kapcsolódó operatív döntéshozatalba;

8. felhívja a Tanácsot, hogy bővítse ki az uniós szankciók által közvetlenül érintett személyek – köztük az orosz oligarchák – jegyzékét, figyelembe véve a Navalnij alapítványa által ismertetett, 6 000 személyt tartalmazó listát; kéri, hogy az uniós szankciókat terjesszék ki az EU-ban működő, Oroszországhoz kapcsolódó médiaszervezetekre, különösen a GRU-hoz köthető InfoRos „hírügynökségre”;

9. megjegyzi, hogy az olyan korábbi politikusok, mint Esko Aho, Francois Fillon és Wolfgang Schüssel a közelmúltban lemondtak orosz cégeknél betöltött pozícióikról, és határozottan követeli, hogy mások, például Karin Kneissl és Gerhard Schröder is ugyanezt tegyék; felhívja továbbá a Tanácsot, hogy terjessze ki az uniós szankciókkal sújtott személyek listáját a nagy orosz vállalkozások igazgatótanácsának európai tagjaira és azokra a politikusokra, akik továbbra is pénzt kapnak Oroszországból;

A gazdasági és szociális válság összehangolt kezelése

10. meggyőződése, hogy rövid távon hatékony választ jelent a háztartások és a vállalkozások számára a magas energiaárak enyhítéséhez való hozzájárulás, valamint a vásárlóerő, a minőségi foglalkoztatás és a közszolgáltatások fenntartása, az európai zöld megállapodás és a igazságos, digitális és zöld átállás végrehajtásának folytatása, továbbá a szociális jogok európai pillérére vonatkozó cselekvési terv megerősítése;

felszólít a belső energiapiac megerősítésére a függőségek megszüntetése érdekében, új függőségek létrehozása nélkül;

11. ismételten hangsúlyozza az energiaforrások, a technológiák és az ellátási útvonalak diverzifikációjának fontosságát, elkerülve ugyanakkor a bezártsági hatásokat, olyan nagyszabású köz- és magánberuházási terv kidolgozása mellett, amely az energiahatékonyságba, a megújuló energiába, valamint az éghajlatváltozás és az energiaellátás problémájának kezelését célzó fenntartható, hosszú távú közberuházásokra irányul; felhívja ezért a Bizottságot, hogy tegye összehangoltabbá az energiahatékonyság, a megújuló energia és különösen a zöld hidrogén tervezését és finanszírozását; felszólít a fosszilis tüzelőanyagok támogatásának gyors megszüntetésére;

12. ismét hangsúlyozza, hogy a Bizottság becslése szerint a digitális átalakulás, a zöld átállás és az igazságos átállás, valamint a gazdasági és társadalmi helyreállítás kihívásainak és lehetőségeinek kezelése érdekében évente további, többszáz milliárdos nagyságrendű közberuházásra van szükség[1]; hangsúlyozza emiatt, hogy az elkövetkező években az EU-ban stabilizálni kell a beruházások megnövekedett szintjét, és fokozni kell a felfelé irányuló konvergenciát;

13. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a közberuházásokat és a pénzügyi támogatást – beleértve az állami támogatásokra vonatkozó szabályok rugalmassá tétele keretében a vállalkozásoknak nyújtott állami pénzügyi támogatást is – kössék a közpolitikai célkitűzésekhez kapcsolódó releváns követelményekhez, különösen szociális, környezetvédelmi és pénzügyi követelményekhez, amelyeket a kedvezményezetteknek mindaddig teljesíteniük kell, amíg állami támogatásban részesülnek, biztosítva ugyanakkor a tisztességes és nyílt versenyt, a vállalkozásaink közötti egyenlő versenyfeltételeket, valamint az egységes piac alapját képező alapelvek tiszteletben tartását;

14. tudatában van annak, hogy az energiaárak emelkedése által a kiszolgáltatott háztartásokra gyakorolt hatás enyhítése döntő fontosságú lesz a szegénységi arányok visszafogásához; felszólítja a tagállamokat, hogy legyenek hatékonyak és célzottak megnövekedett szociális kiadásaik tekintetében – beleértve a jövedelemtámogatást is – az emelkedő energiaárak hatásának enyhítése érdekében, különösen az alacsony jövedelmű háztartások esetében, és finanszírozzanak az energiahatékonyság növelésére és a megújuló energiaforrások elterjesztésére irányuló közpolitikákat; hangsúlyozza, hogy a háztartások vásárlóerejének fenntartása érdekében a bérnövekedésnek figyelembe kell vennie a hosszú távú inflációt és a termelékenység növekedését;

15. megismétli a Tanács Bizottsághoz intézett felhívását, hogy nyújtson be olyan javaslatokat, amelyek hatékonyan kezelik a túlzott villamosenergia-árak problémáját, az egységes piac integritásának megőrzése mellett; emlékeztet a Bizottság által előterjesztett jelenlegi rövid távú lehetőségekre (a fogyasztók közvetlen támogatása utalványok, adókedvezmények vagy az „aggregátori modell/egyvásárlós modell” révén, állami támogatás, adózás, árplafonok és szabályozási intézkedések, például különbözeti ügyletek) annak érdekében, hogy csökkentsék a rendkívül magas árak polgárokra és vállalkozásokra gyakorolt hatását, ugyanakkor kezeljék a villamosenergia-piacokra

[1] Bizottsági szolgálati munkadokumentum 2020. május 27-i Európa helyreállítási szükségleteinek azonosításáról (SWD(2020)0098),16ff.

gyakorolt továbbgyűrűző hatást; aggodalmát fejezi ki az esetleges piaci visszaélések miatt; felhívja a Bizottságot, hogy értékelje a gázárak villamosenergia-piac működésére gyakorolt hatását, különös tekintettel a gázárnak a végső árban betöltött meghatározó szerepére;

16. rendkívül aggasztónak tartja az Ukrajna elleni orosz háború által az EU élelmezésbiztonságára gyakorolt hatásokat; hangsúlyozza, hogy sürgősen fokozni kell az élelmezésbiztonsággal kapcsolatos uniós megközelítést, és szükség esetén növelni kell a fenntartható termelési kapacitást az uniós élelmiszerrendszer általános függőségének csökkentése és az élelmiszer-ellátási lánc ellenálló képességének növelése érdekében; rámutat az agrár-élelmiszeripari ágazatra gyakorolt jelentős hatásokra a termelési költségek súlyos növekedése miatt, amint azt a Parlament 2022. március 24-i állásfoglalása is felvázolja, amely szerint az ukrajnai orosz invázió fényében sürgős uniós cselekvési tervre van szükség az EU-n belüli és kívüli élelmezésbiztonság biztosítása érdekében, arra figyelmeztet, hogy a számos ország által bejelentett exportkorlátozások áremelkedésekhez vezethetnek, destabilizálhatják a piacokat, hozzájárulhatnak az éhínséghez és spekulatív gyakorlatokhoz vezethetnek;

Az Ukrajnából ideiglenesen lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek integrációja

17. hangsúlyozza, hogy az ukrajnai háború és a megélhetési költségek azt követő növekedése és a munkanélküliség kockázata tovább súlyosbíthatja a szegénység és a társadalmi integráció által fenyegetett családok, menekültek, nők és gyermekek, illetve a minőségi ellátáshoz való hozzáférésre szorulók helyzetét, ha nem kerül sor megfelelő kiegészítő védelmi intézkedések végrehajtására; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy összpontosítsák erőfeszítéseiket az európai gyermekgarancia végrehajtására azáltal, hogy az Ukrajnából menekülő gyermekek számára a fogadó országokban élő uniós társaikkal egyenlő feltételek mellett biztosítják a minőségi szolgáltatásokhoz való ingyenes hozzáférést, és megfelelő költségvetéssel sürgősen növeljék az európai gyermekgarancia finanszírozását;

18. úgy véli, hogy valamennyi tagállamban garantálni kell a teljes körű egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférést mindenki – különösen a háborús bűncselekmények áldozatául esett, az Unióban menekült státusszal bíró nők – számára; felszólítja a tagállamokat, hogy segítsenek az ideiglenesen lakóhelyüket elhagyni kényszerült ukrán nőknek, hogy biztosítsák a minőségi, hátrányos megkülönböztetéstől, kényszerítéstől és visszaéléstől mentes szexuális és reprodukciós egészséggondozáshoz való egyetemes hozzáférést, rendezzék a jogorvoslati lehetőségek kérdését, továbbá előzzék meg az őket érintő emberi jogi jogsértéseket; üdvözli a Bizottság bejelentését, amely szerint 1,5 millió EUR-t különített el egy célzott projektre, amely az ENSZ Népesedési Alapját támogatja az ukrajnai nők és lányok szexuális és reproduktív egészségügyi szolgáltatások nyújtása terén;

19. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fordítsanak különös figyelmet a kísérő nélküli kiskorúak, a hozzátartozóiktól elszakított és az ukrajnai intézményekben elhelyezett helyzetére annak biztosítása érdekében, hogy kielégítsék azonnali szükségleteiket, megfelelően azonosítsák és nyomon kövessék őket, és hogy az adatokat megosszák a tagállamok között azzal a céllal, hogy újraegyesülhessenek családjukkal, vagy később újraintegrálódhassanak az ukrán társadalomba, ugyanakkor garantálják a bántalmazással vagy emberkereskedelemmel szembeni védelmüket, különösen a fiatal nők és lányok esetében;

20. felhívja a figyelmet arra, hogy a Covid19-válság megmutatta a migráns munkavállalók döntő szerepét az európai gazdaságok támogatásában; figyelmeztet azonban arra, hogy a migráns munkavállalók nagyon gyakran szembesülnek rossz munka- és életkörülményekkel, a szociális védelem hiányával, az egyesülési szabadság és a munkavállalói jogok megtagadásával, hátrányos megkülönböztetéssel és idegengyűlölettel, és aggodalmát fejezi az Ukrajnából érkezők munkaerő-kizsákmányolásának bejelentett esetei miatt; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy foglalkozzanak ezekkel az esetekkel, és biztosítsák az ukrán munkavállalók jogainak védelmét, valamint azt, hogy integrációjuk a törvények, az egyenlőség és a megkülönböztetésmentesség teljes tiszteletben tartásával történjen; úgy véli, hogy Unió-szerte támogatni kell a szakszervezeteket és a civil társadalmi szervezeteket, akkor is, amikor a menekültek alapvető munkaügyi és szociális jogainak védelmével, a menekült munkavállalók szervezésével és szakszervezeti bevonásával, valamint szerepvállalásuk növelésével kapcsolatos fellépésekkel foglalkoznak;

21. felhívja a Bizottságot, hogy nyújtson pénzügyi támogatást a jogállamiságot tiszteletben tartó tagállamoknak a menekültek fogadásához és szociális és munkaerő-piaci integrációjához, többek között a gondozási szolgáltatásokhoz, a lakhatáshoz, az élelmiszerhez, az anyagi segélyekhez, a képzési programokhoz és az állami foglalkoztatási szolgálatokhoz; hangsúlyozza, hogy speciális védelmet és ellátást kell nyújtani az Ukrajnából érkező fogyatékossággal élő személyek számára; felhívja a tagállamokat, hogy támogassák a nemzeti hatóságokat, a fogadó-, oktatási és foglalkoztatási központokat, a nem kormányzati szervezeteket és a jótékonysági szervezeteket harmadik országbeli állampolgárok készségprofil-készítő uniós eszközének használatában;

22. rámutat arra, hogy Európa mentális egészségügyi rendszereit jobban kell finanszírozni, és hogy az ellátáshoz való hozzáférés a lakosság számára kihívást jelenthet, ezért az javítani kellene; hangsúlyozza, hogy ez még nagyobb kihívást jelent a menekültek és más migránsok számára; úgy véli, hogy a menekültek traumával való megküzdésének támogatása érdekében mindenképpen jelentős mértékben növelni kell egyrészt a klinikai mentálegészségügyi szolgáltatások finanszírozását, másrészt – az iskolákkal, közösségi és egyéb szervezetekkel partnerségben – a nem klinikai megközelítéseket;

Új rezilienciacsomag Európa számára

Az emberek társadalmi rezilienciájára vonatkozó csomag

23. hangsúlyozza, hogy az EU gazdasági és szociális helyzete várhatóan tovább romlik az elkövetkező hónapokban, és a még magasabb energiaárak és ezáltal a fűtési kiadások, valamint az egyéb áruk és szolgáltatások inflációjának növekedése miatt tovább fokozódik; megismétli, hogy az egészségügyi kockázatokat továbbra is nyomon kell követni; úgy véli, hogy fontos lenne, hogy az EU elébe menjen ennek, és 2022 nyaráig olyan politikai keretet és konkrét kezdeményezéseket hozzon létre a tagállamok számára, amelyek a lakosság legkiszolgáltatottabb rétegeinek támogatására irányulnak; megismétli a Tanácsnak a tagállamokhoz és a Bizottsághoz intézett felhívását, hogy a következő téli szezonra tekintettel sürgősen hozzák létre a szükséges szolidaritási és kompenzációs mechanizmusokat, és dolgozzanak együtt a közös intézkedéseken;

24. felszólít egy ideiglenes európai szociális rezilienciára vonatkozó csomag kidolgozására, amely összehangolja az uniós szociális jóléti és szociális védelmi rendszerek

megerősítését célzó intézkedéseket és eszközöket, beleértve a SURE folytatását és refinanszírozását mindaddig, amíg a háború társadalmi-gazdasági következményei negatív hatást gyakorolnak a munkaerőpiacra, valamint egy olyan szociális mentőalapot, amely fokozott állami támogatást nyújt a társadalmunk legszegényebbjeit célzó meglévő eszközöknek; emellett a Szociális Klímaalap gyors elfogadására szólít fel; kéri a szociális éghajlatvédelmi intézkedésekbe történő beruházások megerősítését; felszólítja a tagállamokat, hogy adott esetben fontolják meg a nemzeti bérletidíj-indexálási rendszerek ideiglenes felfüggesztését;

25. felhívja a Bizottságot, hogy a portói szociális csúcstalálkozót követően szervezzen nyomon követést az uniós intézmények és a szociális partnerek részvételével annak érdekében, hogy megvitassák a növekvő infláció miatt fennálló rendkívüli helyzettel és annak társadalmi következményeivel járó kihívásokat, különösen az életkörülmények, a javak különböző társadalmi csoportok közötti méltányos újraelosztása és a tisztességes bérek tekintetében, és hogy dolgozzon a szociális jogok európai pillérére vonatkozó cselekvési terv aktualizálásán annak biztosítása érdekében, hogy a kitűzött célokat további javaslatok és/vagy pénzügyi eszközök elfogadásával teljesítsék;

26. kiemeli, hogy a Bizottság ajánlást fog előterjeszteni a Tanács elé a minimumjövedelem-rendszerek keretének létrehozásáról, amelynek célja a méltó élethez való jog védelme, a szegénység felszámolása, valamint a megfelelőség és a hatókör kérdésének kezelése, beleértve egy csökkentést kizáró záradékot, erre ugyanis sürgős szükség van; emlékeztet arra, hogy a Bizottság az országspecifikus ajánlásokban minimumjövedelem-rendszereket javasolt, és kijelentette, hogy nem minden tagállam határozta meg a minimáljövedelmet a szegénységi küszöb felett; szorgalmazza továbbá olyan, képesítések megszerzését célzó juttatási rendszerek elfogadását, amely – oktatási költségeik és alapvető szükségleteik fedezése érdekében – minden olyan rászoruló személy számára elérhető, aki szakképzésre vagy felsőfokú oktatásra kíván beiratkozni;

27. emlékeztet arra, hogy a Covid19-válság különösen súlyosan érintette a fiatalokat a foglalkoztatás, az oktatás, a képzés és a mentális jóllét tekintetében; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az ukrajnai orosz agresszióból eredő jelenlegi válság gazdasági következményei azzal a kockázattal járnak, hogy még több európai fiatal marad munkanélküli, ami hosszú távú társadalmi-gazdasági következményekkel jár;

28. emlékeztet arra, hogy a megfelelő életszínvonalhoz való jog, beleértve a lakhatást is, szerepel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában; figyelmeztet arra, hogy az európai lakáspiacra még nagyobb nyomás nehezedik majd, és ezért felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a nemzeti reformprogramokban szereplő, megfizethető lakhatásra vonatkozó nemzeti tervek révén törekedjenek arra, hogy mindenki számára biztosítsák a tisztességes és megfizethető lakhatáshoz való hozzáférést; ezzel összefüggésben üdvözli a hajléktalanság elleni küzdelem európai platformját;

29. figyelmeztet a folyamatban lévő háború globális élelmiszer-ellátási láncokra és élelmiszerárakra gyakorolt hatására, valamint a vásárlóerőre gyakorolt következményekre; az élelmiszerárak emelkedésének fényében kiemeli az új ESZA+ keretében a társadalmi befogadást célzó intézkedésekre elkülönített minimális források növelését, valamint a leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alap keretében hozott intézkedésekre szánt összegen felüli 3%-ot, és

ösztönzi a tagállamokat, hogy az ESZA±szal összhangban előírt minimális összegeknél többet különítsenek el;

Gazdasági válságenyhítő intézkedéscsomag a vállalkozások számára

30. megismétli Oroszország Ukrajna elleni háborúja és a kiszabott szankciók gazdasági és társadalmi következményeinek kezelésére irányuló, összehangolt uniós fellépést szorgalmazó felhívását; javasolja egy gazdasági válságenyhítő intézkedéscsomag létrehozását a vállalkozások számára, beleértve gazdasági, költségvetési és jogalkotási elemeket is, a kkv-k és a közberuházások számára, az EU 2030-ra és 2050-re vonatkozó éghajlat-politikai céljainak veszélyeztetése nélkül; úgy véli, hogy egy ilyen csomagnak legalább a következőket magában kell foglalnia:

    a) a Bizottság a minőségi jogalkotás célkitűzéseivel összhangban készítsen elemzést, amelybe meghatározza, hogy melyek a magasabb energia- és nyersanyagárak halmozott hatásai és a háború hatása által leginkább érintett ágazatok;

    b) az ezekben az ágazatokban működő vállalkozásoknak nyújtott támogatás növelését az állami támogatási szabályok rugalmas alkalmazásának biztosítása révén, a tisztességes verseny biztosítása mellett, a vállalkozások üzleti modelljeibe beépített, releváns kötelező fenntarthatósági követelmények – például a csoportos létszámcsökkentés tilalma, az energiahatékonyság növelése, a megújuló energia fokozott használata és a primer anyagok csökkentésére vonatkozó célkitűzések – figyelembevételével;

    c) diverzifikációs stratégia elfogadását az alapanyagokkal és kritikus fontosságú nyersanyagokkal, például a ritkaföldfémekkel való megbízható ellátás biztosítása érdekében, továbbá a fenntartható ellátási láncok biztosítását a Párizsi Megállapodással összhangban;

    d) az orosz energiaellátástól való függetlenség és több stratégiai autonómia biztosítását az EU energiainfrastruktúrájába – többek között az energiahálózatok összekapcsolásába és a határokon átnyúló infrastruktúrába, a megújulóenergia-termelésbe és az energiahatékonyságba – történő jelentős beruházások fejlesztése és biztosítása révén;

    e) az uniós garancia szintjének növelését az InvestEU programban az európai kkv-k támogatására irányuló beruházások fellendítése érdekében, többek között tőketámogatás céljából, valamint egy új finanszírozású külön keret létrehozását a háború következményei által érintett vállalatok és az energiafüggetlenséggel kapcsolatos, az energia- és éghajlat-politikai célokat támogató projektek számára ebben a programban;

31. hangsúlyozza a Tanács közelmúltbeli következtetéseit, amelyekben felkéri a tagállamokat és a Bizottságot, hogy továbbra is a lehető legjobban használják ki az állami támogatási eszköztárat, beleértve az új, állami támogatásokra vonatkozó ideiglenes válságkeret; hangsúlyozza e tekintetben, hogy a Bizottság által bemutatott állami támogatási keret nem tartalmaz fenntarthatósági és szociális feltételeket; ragaszkodik ahhoz, hogy az uniós intézmények és a tagállamok biztosítsák, hogy a vállalkozásoknak a háború és a világjárvány gazdasági hatásai elleni küzdelem érdekében nyújtott állami pénzügyi támogatást ahhoz a feltételhez kössék, hogy a

finanszírozást a munkavállalók javára használják fel, és hogy mindaddig, amíg ilyen támogatásban részesülnek, a kedvezményezett vállalkozások tartózkodjanak a vezetőségnek történő jutalomfizetéstől, az adókijátszástól, az osztalékfizetéstől és attól, hogy részvény-visszavásárlási programokat kínáljanak;

32. üdvözli, hogy a Bizottság hamarosan elfogadja az egységes piaci szükséghelyzeti eszközt; sürgeti a Bizottságot, hogy e jogalkotási keretbe építsen be olyan rendelkezéseket, amelyek a pénzügyi intézmények stressztesztjeihez hasonlóan olyan rugalmassági stressztesteket vezetnek be a vállalkozások számára, amelyek feltérképeznék és értékelnék ellátási láncuk kockázatait, és lehetséges válaszokat adnának ezekre, beleértve az externáliákat, valamint a társadalmi, környezeti és politikai kockázatokat is;

33. emlékeztet a jól működő egységes piac – az uniós gazdaság gerince – fontosságára; hangsúlyozza, hogy az ukrajnai orosz invázió számos olyan kihívást vetett fel az EU keresleti és kínálati rezilienciájával kapcsolatban, amelyek hatással vannak az EU iparára és széttördelik az egységes piacot; kéri a Bizottságot, hogy terjesszen elő új javaslatokat a magánszereplők arra való ösztönzésére, hogy ruházzanak be az EU-ban, továbbá a szolgáltatások egységes piacának megerősítésére, a tőkepiaci unió és a bankunió terén való előrelépésre, valamint a köz- és magánszféra közötti partnerségek olyan új formáinak alkalmazására, amelyekben az állam korlátozott finanszírozási kockázatot vállal több magánszektorbeli beruházási tevékenység becsatornázása érdekében, hasonlóan a kkv-kat célzó Covid19-cel kapcsolatos támogatási rendszerekhez;

Az EU cselekvőképességének megerősítése

34. kiemeli, hogy a Covid19-válságra adott európai válaszintézkedések nyomán az európai polgárok úgy érezték, hogy az Unió megvédi őket, és lehetőségeket nyit meg számukra, különösen a SURE program és a Next Generation EU (NGEU) létrehozása révén; hangsúlyozza, hogy sem az NGEU alap, annak „Helyreállítási és Rezilienciaépítési Alap” összetevője, sem pedig a jelenlegi, 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretben biztosított rugalmasság nem elegendő az ukrajnai háború miatt jelentkező pénzügyi szükségletek fedezésére; emlékeztet arra, hogy ezeket az eszközöket nem arra tervezték, valamint méretükben sem úgy alakították ki, hogy velük kezeljék az orosz agresszióból és invázióból eredő új kihívásokat, és ezzel egyidejűleg fenntartsák az uniós programokba és szakpolitikákba irányuló beruházásokat, ideértve az olyan fontos prioritásokat is, mint az igazságos átmenet és a zöld és digitális átállás;

35. hangsúlyozza, hogy optimálisan ki kell használni a meglévő finanszírozási lehetőségeket, a rugalmasságot és a többéves pénzügyi keretről szóló rendeletben és a költségvetési rendeletben meghatározott egyéb rendelkezéseket; meggyőződése azonban, hogy az EU költségvetésében további rugalmasságot kell biztosítani – beleértve a visszavont kötelezettségvállalások teljes körű felhasználását – az előre nem látható és sürgős igények kielégítése érdekében; felhívja a Bizottságot, hogy végezze el a jelenlegi többéves pénzügyi keret működésének mélyreható felülvizsgálatát, és a lehető leghamarabb, de legkésőbb 2023 első negyedévében terjesszen elő jogalkotási javaslatot a többéves pénzügyi keret átfogó felülvizsgálatára; elvárja, hogy e felülvizsgálat figyelembe vegye az ukrajnai háború hosszú távú következményeit és a sürgősségi intézkedéseket;

36. emlékeztet arra, hogy készen áll minden rendelkezésre álló uniós költségvetési eszközt igénybe venni annak érdekében, hogy a lehető legnagyobb pénzügyi támogatás legyen nyújtható az ukrajnai háború elől menekülő embereknek, és figyelmeztet, hogy az említett eszközök igénybevétele nem történhet a meglévő programok és fellépések kárára; felhívja a Bizottságot, hogy azonosítsa az Ukrajna támogatására és a háború következményeinek kezelésére igénybe vehető további, még ki nem osztott forrásokat, különösen a korábbi programozási gyakorlatokból;

37. üdvözli a Bizottság által az új REPowerEU program keretében felvázolt tervet, amely szerint Európa jóval 2030 előtt függetlenné válik az orosz fosszilis tüzelőanyagoktól, először is a földgáztól, tekintettel Ukrajna Oroszország általi megszállására; felkéri a Bizottságot, hogy vizsgálja meg, hogyan lehetne ezt a programot a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervekkel együtt felhasználni az energetikai átállásba történő beruházások előmozdítására, beleértve az energiabiztonság területén megvalósuló, több országra kiterjedő projektek finanszírozását is;

38. felhív a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek gyors végrehajtására, különösen az energia területén, tagállami és európai szinten egyaránt; határozottan úgy véli, hogy ez erősíteni fogja az EU stratégiai autonómiáját;

39. emlékeztet arra, hogy több mint 200 milliárd EUR összegű kölcsönt nem kötöttek le; ezért kéri a tagállamokat, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló rendelettel összhangban használják fel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó, nem igényelt hiteleket a háború miatt jelentkező negatív gazdasági és társadalmi költségek fedezésére;

40. tudomásul veszi az IMF következtetéseit, amelyek szerint a költségvetési politika a monetáris politikánál alkalmasabb az új sokkhatások kezelésére, és hogy lehetővé kell tenni az automatikus fiskális stabilizátorok szabad működését, miközben további kiadásokat kell elkülöníteni többek között a menekültek humanitárius támogatására és az alacsony jövedelmű háztartások számára biztosított átcsoportosításokra, valamint a kiszolgáltatott, de életképes vállalkozások célzott támogatására;

41. tudomásul veszi a Bizottság 2023. évi költségvetés-politikai iránymutatásról szóló közleményét[1] és az arra irányuló felhívást, hogy fenn kell tartani a támogató jellegű költségvetési irányvonalat, készenállva ugyanakkor a gazdasági és szociális helyzet változására való reagálásra; elvárja, hogy a Bizottság terjesszen elő adópolitikai intézkedéseket a gazdasági megrázkódtatásokra és a szegénység növekedésére való reagálás érdekében; ebben a tekintetben továbbra is elvárja, hogy az általános mentesítési rendelkezés mindaddig érvényben maradjon, amíg a mögöttes indokok fennállnak; úgy véli, hogy a költségvetési szabályokhoz való visszatérés a jelenlegi körülmények között nem szándékolt hatásokkal járhatna az EU gazdaságára és a tagállamok azon képességére, hogy szembenézzenek a jelenlegi válsággal;

42. megragadja az alkalmat, hogy a jelenlegi globális geopolitikai kihívások – mint például a Covid19-világjárvány és az Ukrajna elleni orosz invázió – közepette újragondolja az Unió gazdasági kormányzását, hogy növelje a sokkokkal és válságokkal szembeni rezilienciáját, valamint megerősítse szociális és energiapolitikai dimenzióját; felkéri a

---

[1] A Bizottság 2022. március 2-i közleménye a 2023. évi költségvetés-politikai iránymutatásról (COM(2022)0085).

Bizottságot, hogy alakítsa át a jelenlegi válságra adott átfogó gazdaságpolitikai választ annak érdekében, hogy a hatalmas beruházási szükségletek kontextusában hatékonyan kezelje a gazdasági és társadalmi egyenlőtlenségeket;

43. felhívja a Bizottságot, hogy indítsa el az uniós költségvetési szabályok felülvizsgálatát; megjegyzi, hogy a gazdaságirányítási keret felülvizsgálata során figyelembe kell venni a világjárvány következményeit, a háborút és az energetikai átállásra gyakorolt hatásokat;

44. szorgalmazza egy új, célzott európai alap (stratégiai autonómia alap Európa számára) létrehozását – a fosszilis tüzelőanyagoktól való függés elkerülése céljából – a határokon átnyúló energetikai infrastruktúra, a megújulóenergia-termelés és az energiahatékonyság finanszírozására, megerősítve az európai zöld megállapodás felé vezető utat, a kiberbiztonságot, az ipari versenyképességet, a körforgásos gazdaságot, az élelmezésbiztonságot és a fenntartható fejlődést, ezáltal biztosítva Európa autonómiáját és védve a színvonalas közszolgáltatásokat az elkövetkező évtizedekben; ismételten hangsúlyozza, hogy minden ilyen új alapot rendes jogalkotási eljárással kell létrehozni, és a Parlament teljes körű felügyelete mellett és a Bizottság közvetlen irányítása alatt kell működtetni; hangsúlyozza, hogy az alap teljes összegét a költségek és a beruházási hiányok egyértelmű értékelése alapján kell megállapítani; kéri, hogy mindez az NGEU-ból levont tanulságokon alapuljon;

45. hangsúlyozza, hogy ezzel párhuzamosan további új uniós saját forrásokra van szükség legalább az NGEU visszafizetési költségeinek (tőke és kamat) fedezésére és az uniós költségvetés hosszú távú, fenntartható finanszírozásának biztosítására annak elkerülése érdekében, hogy az új uniós prioritásokat a meglévő uniós programok és politikák kárára finanszírozzák; eltökélt szándéka, hogy szorosan nyomon követi az új saját források bevezetésére irányuló, elfogadott és jogilag kötelező erejű, 2020. decemberi ütemterv végrehajtását; sürgeti a Tanácsot, hogy – annak érdekében, hogy még a 2023. évi költségvetési eljárás lezárása előtt megállapodás születhessen – gyorsítsa fel az uniós saját források első kosaráról szóló tárgyalásokat, amely kosár magában foglalja az importáruk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmusból és a kibocsátáskereskedelmi rendszerből származó bevételeket, valamint a legnagyobb és legjövedelmezőbb multinacionális vállalatok nyereségének egy részét; ismételten kéri, hogy további késedelem nélkül vezessék be az új saját források második kosarát, beleértve a pénzügyi tranzakciós adót is, és sürgeti a Bizottságot, hogy 2023 decembere előtt terjesszen elő javaslatot; hangsúlyozza, hogy további lépéseket kell tenni, ha a javasolt új saját forrásokat nem fogadják el, vagy azok nem elegendőek az uniós költségvetési bevételek elvárt szintjének eléréséhez; e tekintetben rámutat a saját forrásokról szóló rendszeres párbeszéd fontosságára a három intézmény között;

46. kiemeli, hogy – amint azt az Európai Tanács hangsúlyozta – a rendkívüli bevételek ideiglenes megadóztatása vagy az ezekre irányuló szabályozási beavatkozások a tagállami közfinanszírozás forrásai lehetnek; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a kialakítás során hangolják össze a rendkívüli bevételek megadóztatásának rendszereit vagy az egyéb szabályozási intézkedéseket annak érdekében, hogy azokat az ukrajnai háború EU-ra gyakorolt társadalmi és gazdasági következményeinek enyhítésére használják fel;

47. hangsúlyozza, hogy sürgősen végre kell hajtani a minimális tényleges adómértékről szóló, az OECD 2. pilléréhez tartozó megállapodást, az 1. pillér végrehajtása mellett, amely a nyereségek és az adóztatási jogok országok közötti igazságosabb elosztására

összpontosít a legnagyobb multinacionális vállalkozások, köztük a digitális ágazatban működők tekintetében[1];

48. megismétli, hogy sürgősen fel kell venni a harcot az adókijátszás, az adókikerülés és az agresszív adótervezés ellen, további reformok, többek között a magatartási kódexszel foglalkozó csoport (társasági adózás) révén, a Parlament ajánlásaival összhangban; felhívja a Tanácsot, hogy a Parlament véleménye nyomán jusson megállapodásra az energiaadó-irányelv felülvizsgálatára[2] és a fedőszervezetek adózási célú, visszaélésszerű felhasználásának megelőzésére irányuló szabályok megállapításáról szóló irányelvre[3] irányuló bizottsági javaslatokról;

49. üdvözli a Bizottság által a Parlament külön kérése nyomán az uniós eszköznyilvántartással kapcsolatban rendelt megvalósíthatósági tanulmányt; megállapítja, hogy egy ilyen mechanizmus az állami hatóságok számára kellő idejű hozzáférést biztosíthat a nagy értékű eszközök és áruk tulajdonjogára vonatkozó információkhoz az egész Unióban, és ezáltal hatékonyan visszaszorítja a célzott pénzügyi szankciók megkerülésére irányuló erőfeszítéseket, valamint lehetővé teszi a pénzmosás, az adókijátszás és az adókikerülés elleni küzdelmet; úgy véli továbbá, hogy a Bizottságnak kérnie kell, hogy az EU-n kívüli joghatóságok fedjék fel a szankcionált személyek és szervezetek saját joghatóságukon belüli eszközeinek tulajdonjogára vonatkozó információkat;

50. megismétli arra irányuló felhívását, hogy a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemről szóló jogalkotási csomagról folytatott tárgyalások keretét használják fel a tényleges tulajdonosi struktúrák leplezését lehetővé tevő, létező joghézagok megszüntetésére, valamint annak biztosítására, hogy a jegyzékbe vett orosz oligarchák által az EU-ban birtokolt valamennyi releváns eszközt az uniós jogi kerettel összhangban kobozzák el; elismeri a Bizottság „Freeze and Seize” (az eszközök befagyasztásával és lefoglalásával foglalkozó) munkacsoportjának ezzel kapcsolatos munkáját;

°

° °

51. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

---

1 Lásd Gentiloni biztosnak az OECD-megállapodást követő tagállami és uniós adóbevételekről szóló E-005563/2021. számú írásbeli választ igénylő kérdésre adott 2022. február 15-i válaszát.

2 A Bizottság 2021. július 14-i javaslata az energiatermékek és a villamos energia uniós adóztatási keretének átszervezéséről szóló tanácsi irányelvre (COM(2021)0563).

3 A Bizottság 2021. december 22-i javaslata a fedőszervezetek adózási célú, visszaélésszerű felhasználásának megelőzésére irányuló szabályok megállapításáról szóló tanácsi irányelvre (COM(2021)0565).